

	Силабус навчальної дисципліни <u>«ІСТОРІЯ МЕДИЦИНИ ТА МЕДСЕСТРИНСТВА»</u>
Галузь знань	22 Охорона здоров'я
Спеціальність	223 Медсестринство
Освітньо-професійна програма	Сестринська справа
Освітній ступінь	Фаховий молодший бакалавр
Статус дисципліни	Вибіркова
Група	С-30
Мова викладання	Українська
Циклова комісія ,за якою закріплена дисципліна	Циклова комісія загальномедичної та професійно-практичної підготовки
Викладач курсу	Авельцева Наталія Миколаївна
Контактна інформація викладача	
Консультації	Відповідно до розкладу консультацій. Можливі он-лайн консультації через ZOOM, Meet, або подібні ресурси. Для погодження часу он-лайн консультацій слід писати на електронну пошту викладача або дзвонити.
Сторінка курсу	Сторінка групи в GoogleClassroom
Опис навчальної дисципліни	Кількість кредитів – 3 Загальна кількість годин – 90 Рік підготовки –1-й Семестр –3-4 Лекції – 44 год. Семінари – 8 год. Самостійна робота - 36 год.

Коротка анотація курсу	Історія медицини та медсестринства є інтегрованою вибірковою дисципліною, яка, відповідно до освітньо-професійної програми «Медсестринство», формує частину загальних компетенцій. Ґрунтується на вивченні загальної історії та тісно з нею пов'язана, вивчає розвиток медичних знань у людському суспільстві в цілому, дає можливість глибше ознайомитися з особливостями становлення медицини у світі та Україні. Вивчення дисципліни дає можливість простежити в історичній послідовності зміни в медичній сфері, допомагає правильно розуміти сучасний стан медицини, передбачити перспективи їх розвитку
Мета та цілі курсу	Основними завданнями вивчення дисципліни є: достовірне висвітлення історії медицини; вивчення історії світової вітчизняної медицини, її позитивних традицій; розвиток медичної науки впродовж усієї історії людства, а також перспективи розвитку сучасної медицини. Згідно з вимогами освітньої програми студенти повинні

	знати: -основні етапи розвитку медицини у зв'язку з розвитком і зміною суспільно-економічних формацій, загальну періодизацію та хронологію розвитку медицини; -основні епохи, періоди в історії медицини; -фактори, що впливають на історію та розвиток медицини і досягнення медицини на різних етапах розвитку світової історії; -вклад видатних діячів світової та української медичної науки в національну і світову медицину; -проблеми розвитку охорони здоров'я та сестринської справи в Україні, світі; -визначення особливостей природничо-наукових і медичних знань, -характерні риси розвитку лікування в різні періоди історії; вміти: -правильно інтерпретувати та аналізувати розвиток медицини в історичній ретроспективі;
--	---

	-тракувати основні історико-медичні події; -застосовувати знання при вирішенні професійних проблем; -сприяти духовному відродженню української медицини; -поглиблювати свої знання в медицині; -орієнтуватися в сучасних проблемах охорони здоров'я і сприяти їх вирішенню.
Програмні результати навчання	-здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу; -здатність спілкуватися українською мовою, як усно, так і письмово; -здатність вчитися, знаходити потрібні джерела інформації; -повага до різноманітності та мультикультурності; -застосування знань у практичних ситуаціях; -визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків; -здатність діяти соціально відповідально та у відповідності до свідомо обраної патріотичної громадянської позиції; -навички використання інформаційних і комунікаційних технологій; -навички міжособистісної взаємодії.
Політика курсу	Дотримання принципів академічної доброчесності. Не толеруються жодні форми порушення академічної доброчесності. Очікується, що роботи студентів будуть самостійними, їх власними оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їх індивідуальних потреб і можливостей. Під час виконання письмових контрольних робіт, тематичних контрольних, тестування, підготовки до відповіді на диференційованому заліку користування зовнішніми джерелами заборонено. Виявлення ознак академічної не доброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її не зарахування викладачем. Дотримання принципів та норм етики і професійної деонтології. Підчас занять здобувачі (фахової передвищої) освіти діють із позицій академічної доброчесності, професійної етики та деонтології, дотримуються правил внутрішнього розпорядку коледжу. Ведуть себе толерантно,

	доброзичливо та виважено у спілкуванні між собою та викладачами. Відвідування занять. Студенти повинні відвідувати усі лекції, семіна-
--	---

	ри/практичні/лабораторні заняття курсу та інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. Політика дедлайну. Студенти зобов'язані дотримуватися термінів, передбачених курсом і визначених для виконання усіх видів робіт. Порядок відпрацювання пропущених занять. Відпрацювання пропущених занять без поважної причини відбувається згідно з графіком відпрацювань та консультацій. Відпрацювання пропущених занять з поважної причини може проводитися також улюбий зручний час для викладача. Перескладання підсумкової оцінки з метою її підвищення не допускається, окрім ситуацій передбачених нормативними документами коледжу, або неявки на підсумковий контроль з поважної причини.
--	--

ТЕМИ ЛЕКЦІЙ

1. Вступ в історію медицини. Медицина первісного суспільства
2. Медицина стародавнього світу, Середньовіччя
3. Розвиток наукової медицини Візантії, Сходу, Тибету та середньовічної Європи
4. Медицина України часів Київської Русі
5. Медична наука в епоху Відродження (XIV-XVII ст.)
6. Розвиток медицини в XVII та XVIII ст.
7. Медицина та медсестринство XIX ст.
8. Медицина та медсестринство XX і на початку XXI ст.

ТЕМИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

1. Історія медицини первісного суспільства
2. Медицина стародавнього світу
3. Розвиток наукової медицини Візантії, Сходу, Тибету
4. Медицина у середньовічній Європі
5. Медицина України часів Київської Русі
6. Медицина в епоху Відродження
7. Медична наука в Європі
8. Медицина України в XIV – XVII ст.
9. Розвиток медицини в Україні в XVIII ст.
10. Медицина та медсестринство в XIX ст. у світі
11. Медицина та медсестринство в XIX ст. в Україні
12. Медицина та медсестринство в XX і на початку XXI ст.
13. Історія медицини регіону та навчального закладу

САМОСТІЙНА РОБОТА

1. Хвороби первісних людей (*підготувати мультимедійну презентацію*)
2. Медичні знання трипільців, скіфів, слов'янських племен (*скласти таблицю*)
3. Лікувальні ванни, відвари трав, які використовувала цариця Клеопатра (*навести приклади*)
4. Боротьба з епідеміями у середньовічній Європі (*визначити основні методи боротьби*)
5. Становлення ембріології і клінічної медицини (*скласти конспект*)
6. Діяльність Георгія (Юрія) Дрогобича (*скласти хронологічну таблицю діяльності*)
7. Історичні дані про Євпраксію Мстиславівну (*ознайомитись з науковим трактатом «Мазі»*)

Питання до підсумково	1. Історія медицини як наука і предмет викладання. 2. Джерела та принципи вивчення історії людства і медицини.
го контролю	3. Історія медицини загальна та спеціальна. 4. Хвороби первісних людей. 5. Розвиток медицини в період первісного ладу. 6. Медицина трипільців, скіфів, слов'янських племен. 7. Медицина стародавнього світу (Єгипту, Індії, Китаю, Греції, Риму). 8. Видатні лікарі-філософи: Гіппократ, Цельс, Гален. 9. Медицина середньовіччя (Візантії, Сходу, Тибету, середньовічної Європи). 10. Авіцена - глава лікарів, найвидатніший вчений середніх віків. 11. Схоластична медицина Західної Європи часів середньовіччя. 12. Медицина Західної Європи епохи Відродження. 13. Надання медичної допомоги під час хрестових походів. 14. Боротьба з епідеміями інфекційних захворювань у XII-XVI століттях. 15. Лікарі-новатори: Парацельс, Френсіс Бекон, Андреас Везалій, Вільям Гарвей, Амбруаз Паре. 16. Медицина України часів Київської Русі. 17. Становлення монастирської медицини. Відомі монахи-лічці. Зародження лікарської етики. 18. Євпраксія Мстиславівна та її трактат «Мазі». 19. Цехова медицина. 20. Медична допомога в козацькому війську. Організація шпиталів у Запорізькій Січі.

8. Києво-Могилянська академія – центр формування медичної культури на українських землях (<i>назвати випускників – видатних медиків</i>) 9. Томас Сиденгам – основоположник клінічної медицини (<i>підготувати мультимедійну презентацію</i>) 10. Місія Товариства Червоного Хреста (<i>підібрати відеоматеріал</i>) 11. Флоренс Найтінгейл, Марія Терезія у становленні медичної освіти (<i>підготувати доповідь</i>) 12. Медична етика і деонтологія в сучасному світі. Біоетика (<i>підготувати мультимедійну презентацію</i>) 13. Нобелівські лауреати в галузі медицини початку ХІ ст. (<i>скласти таблицю</i>) 14. Роль Андрея Крупинського у розвитку західноукраїнської медицини (<i>скласти хронологічну таблицю діяльності</i>).	
--	--

Література для	
	21. Періодизація й хронологія Нового часу. 22. Лейденська школа. Ятрохіміки. 23. Медицина на західноукраїнських землях. Перші дипломовані лікарі. 24. Роль Андрея Крупинського в розвитку медицини в Україні. 25. Києво-Могилянська академія. 26. Прикази громадського опікування. Повітові лікарі. Єлисаветградська медико-хірургічна школа. 27. Відкриття клітини. Целюлярна патологія. Експериментальні дослідження. 28. Флоренс Найтінгейл - засновниця наукової підготовки медичних сестер. 29. Створення Товариства Червоного Хреста, його значення у відкритті шкіл сестер милосердя. 30. Становлення й розвиток вищої медичної освіти. 31. Внесок українських лікарів у проведенні реформи вищої медичної освіти в Російській державі кінця XVIII століття. Медичні факультети університетів України. 32. Земська медицина. 33. Пироговські з'їзди. 34. Основні напрямки розвитку вітчизняної медичної науки в XX і на початку XXI століть. 35. Історія розвитку медицини регіону і навчального закладу.
Опитування	Анкету з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу
вивчення дисципліни	1. Верхратський С. А. Історія медицини / С. А. Верхратський. – К.: Здоров'я, 2011. – 352 с. 2. Верхратський С.А., Заблудовський П.Ю. Історія медицини.- К.: Вища школа, 2001. - 431с. 3. Ганіткевич Я.В. Історія української медицини в датах та іменах. – Л.: Наукове товариство ім. Т.Г. Шевченка, 2004. 4. Голяченко О.М., Ганіткевич Я.В. Історія медицини. – Тернопіль: Лілея, 2004. 5. Шегедин М.Б., Мудрик Н.О. Історія медицини та медсестринства. - Тернопіль: Укрмедкнига, 2003.

	У режимі дистанційного навчання під час надзвичайного стану вивчення курсу додатково передбачає приєднання кожного студента до програм ZOOM, або Meet (для занять у режимі відеоконференцій). У цьому випадку студент має самостійно потурбуватися про якість доступу до інтернету.
	6.Ганіткевич Я. Український медичний календар на 2014 рік / Ярослав Ганіткевич. – Київ, 2013. – 84 с. 7.Грандо А.А., Грандо С.А. Лікарська етика. – К.: Тріумф, 1994. 8.Грицак Е.Н. Популярная история медицины / Е.Н. Грицак. – М.: Вече, 2010. – 464 с. 5. 9.Конопелько Г.Г., Голяченко А.О. Історія медицини та фармації України. –Тернопіль: Укрмедкнига, 2002. 10.Нобелівські лауреати з фізіології та медицини. Довідник. – Львів, 2000 11.Ступак Ф.Я. Вступ до історії медицини. Медицина і первісне суспільство. – К.: НМУ, 2002.
Поточний та підсумковий контроль	Поточний контроль здійснюється на кожному семінарському занятті з обов'язковим виставленням оцінки. Для перевірки професійної підготовки студентів використовуються: усне опитування, письмові завдання, тести, ситуаційні задачі. Підсумковий контроль: залік в кінці вивчення курсу; письмова форма.
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Презентації, лекції, доповіді за темами семінарів, участь в обговоренні в дистанційному режимі використовуватиметься віртуальне навчальне середовище Google Classroom. Лекції та семінарські заняття будуть вестися за допомогою програм електронної комунікації Zoom, Meet. Поточна комунікація з викладачем буде здійснюватися в соціальних мережах Viber, WhatsApp (за вибором академічної групи).
Необхідне обладнання	У звичайному режимі навчання. Вивчення курсу передбачає приєднання кожного студента до навчального середовища GoogleClassroom.